

Innhold

Forord	9
Innledning	11
Hvorfor en bok om didaktikk og læreplan?	12
Spenningen mellom det styrte og det spontane	13
Bokas struktur	16
Kapittel 1	
Didaktikk	19
Hva er didaktikk?	19
Undervisningskunst	20
Pedagogikk og/eller didaktikk	21
Didaktikkens tre grunnelementer	22
Hva, hvordan og hvorfor	23
Didaktikk på tre ulike nivåer	25
Generell didaktikk og fagdidaktikk	26
Didaktisk kompetanse	29
Målorientert eller prosessorientert didaktikk	30
Målorientert didaktikk	31
Prossessorientert didaktikk	32
Didaktikk som improvisasjon	33
Avsluttende kommentarer	34
Spørsmål til videre arbeid	36
Kapittel 2	
Pedagogisk grunnsyn	37
Danningspedagogikk	38
Vekstpedagogikk	41
Dialogpedagogikk	43

Formidlingspedagogikk	46
Didaktikk og pedagogisk grunnsyn	49
Filosofiske, sosiologiske og historiske faktorer	49
Pedagogisk grunnsyn og praksisteori	50
Avsluttende kommentarer	52
Spørsmål til videre arbeid	53

Kapittel 3

Barnehagen i et læreplanperspektiv	54
Læreplanbegrepet	55
Ulike læreplannivåer	56
Hva er barnehagens rammeplan?	59
Målgruppe	60
Rammeplaner i endring	61
Rammeplanens ulike funksjoner	62
Legitimering	63
Avspeiling	64
Styring	65
Barnehagens læreplanarbeid	66
Utvikling av rammeplanen	67
Læreplanorganisering	68
Læreplanimplementering og evaluering	69
Læreplanrevisjon og innovasjon	71
Ulike beslutningsnivåer	72
Avsluttende kommentar	73
Spørsmål til videre arbeid	74

Kapittel 4

Didaktisk relasjonstenkning	75
Modellens hovedprinsipper	78
Didaktisk relasjonstenkning i barnehagen	80
Alternative didaktiske modeller for barnehagene	83
Avsluttende kommentarer	85
Spørsmål til videre arbeid	87

Kapittel 5

Mål	88
Hvorfor har vi mål?	88
Hva er didaktiske mål i barnehagen?	89
Overordnede mål	91
Mål i didaktisk relasjonstenkning	91
Eksempler på fastsettelse av mål	92
Mål for en garderobesituasjon	94
Mål for en måltidssituasjon	95
Mål for en tur i skogen	96
Spørsmål til videre arbeid	96

Kapittel 6

Menneskelige forutsetninger	97
Sosiale og kulturelle forutsetninger	97
Menneskelige forutsetninger og medvirkning	98
Menneskelige forutsetninger i didaktisk relasjonstenkning	100
Eksempler på menneskelige forutsetninger	101
Menneskelige forutsetninger i garderoben	101
Menneskelige forutsetninger under måltidet	102
Menneskelige forutsetninger på tur i skogen	103
Spørsmål til videre arbeid	103

Kapittel 7

Innhold	104
Ulike former for innhold	104
Innhold og medvirkning	106
Innhold i didaktisk relasjonstenkning	106
Eksempler på innhold	107
Innhold i en garderobesituasjon	108
Innhold i en måltidssituasjon	108
Innhold i en tur i skogen	109
Spørsmål til videre arbeid	110

Kapittel 8

Arbeidsmåter	111
Arbeidsmåter og pedagogisk grunnsyn	111
Ulike former for arbeidsmåter	112
Arbeidsmåter i didaktisk relasjonstenkning	113

Eksempler på arbeidsmåter	114
Arbeidsmåter i garderobesituasjonen	114
Arbeidsmåter i måltidssituasjonen	115
Arbeidsmåter på tur i skogen	115
Spørsmål til videre arbeid	116

Kapittel 9

Rammefaktorer	117
Rammefaktorer i didaktisk relasjonstenkning	118
Eksempler på rammefaktorer	119
Rammefaktorer i garderobesituasjonen	119
Rammefaktorer i måltidssituasjonen	120
Rammefaktorer på tur i skogen	120
Spørsmål til videre arbeid	121

Kapittel 10

Vurdering	122
Hva er vurdering?	122
Prosess- eller produktorientert vurdering	123
Hva er dokumentasjon?	124
Pedagogisk dokumentasjon	125
Vurdering i didaktisk relasjonsarbeid	126
Eksempler på vurdering og evaluering	127
Vurdering og evaluering av garderobesituasjonen	127
Vurdering og evaluering av måltidssituasjonen	128
Vurdering og evaluering av tur i skogen	129
Spørsmål til videre arbeid	130

Kapittel 11

Avsluttende betraktninger	131
Samfunnsmandatet	132
Profesjonens kunnskap	134
Etikken og verdigrunnet	136
Avsluttende kommentarer	137
Spørsmål til videre arbeid	138

Referanser	139
-------------------------	------------

Stikkord	147
-----------------------	------------